
Публикуван на: 11-03-2011

Източник: [Портал Европа](#)

Портал ЕВРОПА винаги се е ангажирал с предизвикателствата и задачите, поставени пред местната власт. За това сега предлагаме на вашето внимание коментар на кмета на Лозенец Прошко Прошков, относно местните данъци в София. Коментарът е публикуван в неговия блог <http://proshkov.eu/>.

С пристигането на съобщенията в пощенските ни кутии, темата с данъците на софиянци най-сетне получи отзвук и успя да разсъни обществеността, позадрямала напоследък на последните редове на аматьорската театрална вечеринка на държавната сцена, представяна от управляващите. Хронологията накратко е следната. Още през октомври миналата година Столична община обяви, че ще предложи промяна в зонирането на града. През декември, заместник кметът по финанси внесе в Столичния общински съвет доклад за новото зонирание. След приемането му се оказа, че на първи януари стотина хиляди собственици на имоти и семейства им осъмнаха като жители на по-престижни зони, със съответното завишение на данъчните оценки на имотите. Формално, ангажиментът на кмета да не се вдигат данъците беше изпълнен. Така де, никой не е обещавал да не се вдигат данъчните оценки. Струва си да отбележим, че имотите, чийто данъчни оценки се повишават, всъщност понижиха пазарната си стойност с 30-40% през последните две години. В мотивите към доклада четем:

„Определянето на нови граници на зоните на град София ще доведе до изравняване на условията, недопускането на дискриминация, възстановяване на справедливото разпределение на данъчната тежест върху собствениците на имоти в столицата.“

Явно, Столична община е институция, ангажирана с борбата против дискриминацията, за социална, защо не и етническа справедливост. Това е добре, предвид състоянието на държавните органи, натоварени с тази нелека задача. Очевидно, повишаването на данъчното бреме за софиянци в тежка година с висока безработица и галопиращи цени на храни и енергия е акт на някаква неразбираема за простото око справедливост, а може би според ГЕРБ това е антикризисна мярка?…

Досега смятах, че общественият договор по отношение на местните данъци и такси е по-просто нещо – вие (данъкоплатците) плащате едни пари за имота и автомобила си всяка година, а ние (общината) ви предлагаме срещу тях прилични условия за ползване на този имот и автомобил, плюс другите дребни и не дотам дребни неща, свързани с нормалното ви ежедневие. Може би греша.

Миналогодишната идея на финансовия министър за данък „люкс“, отхвърлена навреме поради крещящата си нелепост и хеликоптерните акции на НАП, вероятно вдъхновиха общината да се огледа, да „набележи“ луксозните квартали (включително Банишора и Младост

4!!!) и перфидно да обуздае ръста на благосъстоянието на живущите там.

„От общината подчертаха, че то е по-справедливо и имоти в т. нар. баровски квартали в подножието на Витоша ще плащат по-висок данък. С промяната и други столични райони минаха в по-горна категория или бяха променени границите им в досегашното зонирание“;

Представете си вашият доставчик на кабелна телевизия да завиши цената на услугата, без да подобри качеството на сигнала, често прекъсващ и със „снежинки“ на втора програма, само защото е установил, че сте си купили по-плосък, по-голям и по-скъп телевизор. В замяна да ви обещае, че срещу тези пари, той след няколко десетки години ще има техническа възможност да ви достави качествен цифров сигнал, разкриващ потенциала на луксозния ви приемник.

Хайде да излезем от алегорията и да си представим собственик на имот, прибрал се от гурбет да си живее в Родината, инвестирал солидна сума пари в разрешение за строеж и всичките му съгласувания, построил къща (даже и камина иззидал изедникът), направил на свои разноски асфалтова уличка (която всъщност е незаконна, защото общината не е отчуждила имотите по трасето). Представете си къщата с ниския воден дебит, лошата канализация (ако има такава) и всепоглъщащия мрак по същата тази уличка. Не, не може да се отиде пеша до близката бирария.

Сметоизвозването е екзотика през лятото и химера през зимата. Зоркото око на властта установява, че гражданинът живее в луксозен имот и дайте да му вдигнем категорията на квартала.

От гледна точка на общината критериите за лукс следва да са съотнесени към условията, които самата община е създала на живущите в съответния район, а не само от вида и цената на сградите в него.

В тази посока са и част от аргументите, които изтъква заместник кметът Герджиков – строежа на метрото, детските градини и кръстовищата на две нива. Все хубави неща.

За детските градини спор няма, строят се, скъпичко, но се строят.

Метрото е гордост на Столична община и е наистина от голяма важност, като винаги се изтъква, че над 80% от финансирането му е от оперативна програма „Транспорт“, т.е. не е само за сметка на данъците. Особено добре е направено метрото в Банишора, както и това в Младост 4. Не, не съм луд, иска ми се да имаше такава!

Кръстовищата на две нива ги „строим“ откакто се помня като кмет. Бюджетите на общината в последните години неуморно включват проекти, които няма как да се случат при този административен капацитет, т.е. често инвестираме данъците в обещания.

„Помислете къде е са най-големите инвестиции в града. Пари се влагат именно в тези квартали – там е Бизнес паркът, минава и метрото“;

Интересна е логиката на Столична община. Според нея наличието на множество билдинги, молове и съпътстващите ги задръствания, коли по тротоарите, шум и напрежение, вдига качеството на живот в тези райони и ги прави привлекателни. Като имаме предвид, че почти няма търговски център или офис сграда, която напълно да покрива изискванията за паркоместа с нормален размер, предвиденото застрояване на подобни сгради с основание кара хората в околните жилищни квартали да настръхнат. Липсата на общ устройствен план на София години наред доведе до хаос, лошо сегментиране на районите на града и до изгубване на ясното разграничение между център, квартали за живеене, клъстери за пазаруване в огромни магазини, индустриални зони и т.н. Към това да прибавим и безхаберното законодателство, позволяващо застрояване на голи ливади без ясна перспектива за възможностите на общината да осигури комунална инфраструктура в следващите десетилетия и картинката е тази, която виждаме всеки ден.

Плащаме повече, а нямаме гаранция, че администрацията на общината ще оправдае доверието, че

умее да разходва ефективно тези средства. През 2010 година Столична община похарчи данък сгради и такса смет на около 300 двустайни апартамента в Лозенец за запълване на дупки по булевард „Черни връх“; само месец преди цялостното разкопаване на отсечката за смяна на канал и водопровод! Никой не се съобрази с протеста ми по въпроса. С подобни примери едва ли общината ще може да убеждава, че харчи разумно и инвестира ефективно.

Важно е да подчертая, че този текст не е вопъл за кварталите от Витошката яка или Лозенец, защото, видите ли, в Люлин данъците не са променени. Въпросът е в принципа и критериите, защото ако няма справедлив и обективен аршин, то утре Люлин може да бъде също прехвърлен в по-висока категория. Да не пропускаме, че там има метро, молове, доста ресторанти, офиси и автосервизи, жилищните сгради са по каноните на Баухаус, да не говорим, че е по-близо до Виена, отколкото е Изгрев. Не е възможно да убедим хората, живеещи около бул. „Данаил Николаев“; откъм Оборище, в близост до бензиностанции, сервизи за алармени системи и газови уредби, на хвърлей от Сточна гара, „радващи“ се на нечовешки нива на замърсяване на въздуха и шум, че живеят в по-добра зона от жителите на тихите улици на кв. Изток между бившето кино и метростанция „Ф. Ж. Кюри“!

Второто, което искам да подчертая е, че аз вече си платих данъците към общината и съветвам всеки да го стори до края на април, не само заради отстъпката, а защото общината наистина има нужда от тези пари и за да изискваме е редно да сме коректни. Разбира се, че данъците в София са по-ниски отколкото, да речем, в Лондон, знаем че за да претърпи качествена промяна градът ни има нужда от десетократно по-голям бюджет. Въпреки това, при тази икономическа реалност и в момент на финансови затруднения за всички, увеличение на данъчното бреме е прокризисна мярка, която може да доведе и до по-ниска събираемост.

Да платим и да изискваме ефективна администрация, която не пилее парите ни с хаотични решения и непрозрачни инвестиции (когато сме предвидили няколко милиона за неосъществим проект в бюджета и той не се случи, парите се разпределят ad hoc по преценка на администрацията и понякога политически). Да платим и да настояваме за синхронизирани действия на община и експлоатационни дружества по отношение на пътната и подземната инфраструктура. Да платим и да поставим въпроса за инвестициите в градския транспорт – спирконавес с павилион и рекламно пано ли е по-важно, или по-скоро улична мрежа, превозни средства и оптимизиране на маршрутите и интервалите на движение. Да платим и да попитаме защо районните кметства се използват като прегради (буфери) на недоволството на гражданите, а не като инструменти за управление?

Да платим и да поискаме да ни се реши поне един проблем докрай.

Големите теми на София са видими от вратата на дома ни до спирката на рейса, повече не е необходимо за пълната картина. Нека се решават един по един. Достатъчно популизъм и високи фрази за справедливост, „анализи“ и „експертизи“. Чудеса не могат да се случат. Да започнем с малките неща, например с честността, защото както вървим, докарваме София до една единствена зона – тази на здрача и обезверяването. Европейското гето. Ще попитате как да изискваме? Късната есен на настоящата година е подходящ момент.